

skulle sættes længere eller kortere, og navnlig om, hvor vidt det maatte være nødvendigt, at den Frist, der gives for Forhandlingen efter den Frist, der er givet for Fabrikationen, behøver at være saa lang, som der er foreslaaet i Lovforslaget; men dette forekommer mig uregelmæssigt, at være ubestrideligt, at der, efter at Fabrikationens Lilladestighed er falden bort, maa gives en Frist, inden hvilken Handelen skal ophøre. Det er nemlig en Selvfølge, at det ikke vil have Stort at betyde, at man giver Fabrikanterne Lilladestelse til at fabrikere de Svoolstikker, hvorom der er Tale, indtil 1ste Januar 1875, naar man derefter vil forbyde dem og de Forhandlere, der maatte have kjøbt af dem, at forhandle Svoolstikkerne efter 1ste Januar 1875. Fabrikanterne ville neppe kunne drive Fabrikation af de forskjellige Arter Svoolstikker samtidigt, ja jeg tror endog saa at turde sige, at det i flere Henseender maatte anses for ubehdigt og farligt, dersom man i nogle Fabrikker vilde drive Fabrikation af de forskjellige Arter Svoolstikker samtidigt. Naar altsaa Fabrikanterne maa indrette sig paa at fabrikere de nu almindelig brugte Svoolstikker indtil 1ste Januar 1875 og først derefter kunne begynde paa Fabrikation af nye Lændstikker, saa tror jeg, at det vilde være meget ubilligt, om man vilde ordne Sagen saaledes, at det blev saa at sige umuligt for Fabrikanterne at afsætte de Svoolstikker, som de havde fabrikeret i Slutningen af indeværende Aar. At der altsaa maa være en Frist for Forhandlingen, efter at Fabrikationen er sluttet, forekommer mig at være nødvendigt. Om man vil sætte den til et halvt Aar, som det er foreslaaet, eller noget kortere, er, som bemærket, naturligvis et mindre væsentligt Spørgsmaal. Naar i Øvrigt det erede Medlem mente, at en hensigtsmæssig Anvendelse af Fabrikloven vil kunne gjøre Fabrikanterne mere fortrolige med, at det vil være nødvendigt for dem at indrette sig paa en Forandring af Fabrikkerne, tror jeg, at han i en vis Henseende kan have Ret deri; men det forekommer mig, at man ikke i dette Diemed behøver at ty til Fabrikloven, naar først en Lov som den, hvorom der her er Tale, er udkommen. Det er sandt, at flere Fabrikker have udtalt, at de ville foretrække en almindelig Lovbestemmelse som den, hvortil jeg har tilladt mig at fremkomme med Forslag, fremfor at undergives de Palliativforanstaltninger, som fra en vis Side ere anbefalede i Stedet for en saadan Forbudsløb som den foreliggende, men jeg maa dog dertil føie den Bemærkning, at disse Foranstaltninger, der saaledes fra en vis Side, nemlig fra den polytekniske Værestans Side, ere anbefalede, gaa endel videre,

end man vil kunne komme ifølge Fabrikloven, og særlig er den Bestemmelse, der er anbefalet og ogsaa fra den polytekniske Værestans Side er fremhævet som den egentlig mest virksomme, ja endog saa som den eneste virksomme, en, hvortil man ikke kan komme efter Fabriklovens Bestemmelser, den nemlig at paalægge Fabrikker af Svoolstikker en ganske særegen Erstatningspligt med Hensyn til den Skade, der maatte afstedkommes paa Arbejdernes Liv og Sundhed ved Fabrikationen. Jeg skal efter disse Bemærkninger afvente, hvorvidt ærede Medlemmer af Landstinget maatte finde Anledning til at stille Endringsforslag til enten at forlorte eller forlænge den Overgangsfrist af et halvt Aar, der er foreslaaet i Lovforslaget; men jeg maa meget bede om, at man dog i alt Fald vil bevare en Frist.

Jessen: Det forekommer mig, at Spørgsmaalet ganske rigtigt, som den høitærede Minister udtalte, egentlig dreier sig om, hvorvidt man kan antage, at Gjennemførelsen af Fabriklovens Bestemmelser ville medføre, at der nødvendigvis vil foregaa saadanne Forandringer i Fabrikationen, at Fabrikkerne allerede paa et tidligere Tidspunkt end den 1ste Januar 1875 maa forandre deres Fabrikation af Fosfor-Lændstikker til Fabrikation af fosforfri Lændstikker. Det er dette, som jeg antager, at man ved Gjennemførelsen af Fabrikloven vil kunne opnaa, og dersom en saadan Forandring allerede sker nu i Foraaret, vil man have i det Mindste $\frac{1}{2}$ Aars Frist til at sælge det tilvirkede Produkt. Det er for Øvrigt heldigt, at den Fabriklov, som jeg nævnte, har det Fortrin for det nærværende Lovforslag, at den baade er vedtagen af Rigsdagen og Stadsrådet af Kongen, thi det er jo ikke saa aldeles vist, naar disse Begivenheder ville indtræde med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, og derfor har det været mig om at gjøre at henpege paa, at denne Lov har man som en Trøst, forsaavidt det ikke skal lykkes at gennemføre dette Lovforslag til den Tid, som det er paaregnet i Lovforslaget.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Paragrafer (se Tillæg A. Sp. 1929)

ansaaes vedtagne uden Afstemning.